

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 11 NOVEMBER 1968 53. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

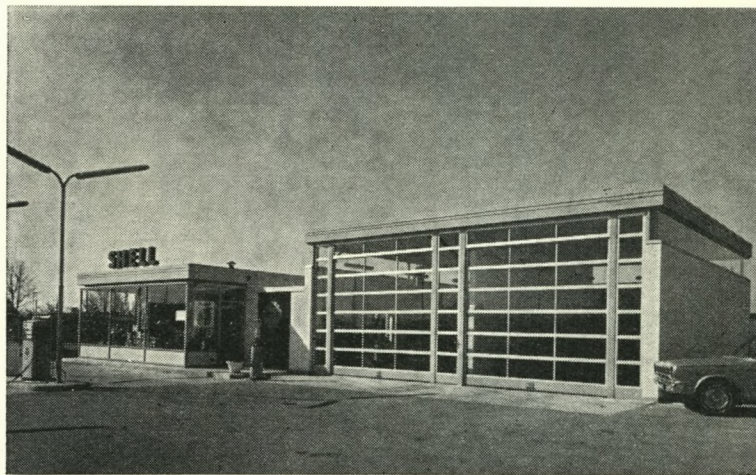

Dansk
VELUX A/s

Maskinvej 4 . København Søborg . Telf. (01) *69 11 33

VELTOR
INDUSTRIPORTE

V. KANN RASMUSSEN & CO civilingeniører

(S. Kamman '27)

Tobaksvejen 10 København Søborg Telf. (01) *69 11 44

(V. Kann Rasmussen '27)

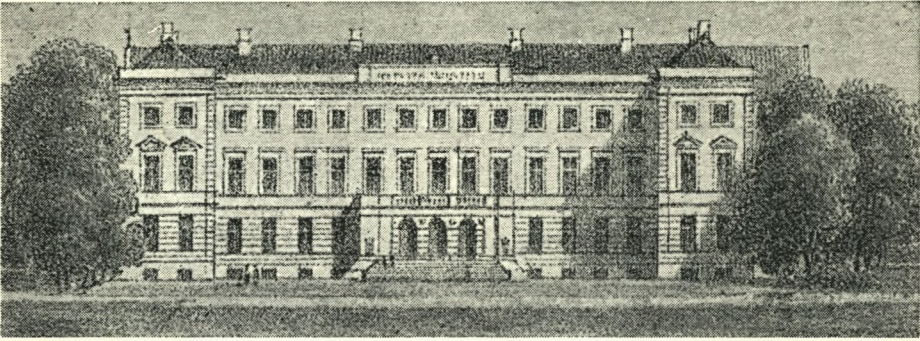
Gennem hygiejne til sundhed og velvære

Invester i det eneste varige gode - boligen

BRØDRENE DAHL A/s

— *overalt i Norden*

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

NOVEMBER

53. ÅRGANG

NUMMER 11

Tale ved Soransk Samfunds årsfest på Sorø Akademi den 12. oktober 1968

Af viceadministrerende direktør i SAS Chr. Hunderup.

Hr. Formand, Mine Damer og Herrer, Soranere!

Når jeg har været til en eller anden fest, eller en anden begivenhed, hvor det har været min kone bekendt, at jeg skulle tale, og hun efter min tilbagekomst har spurgt, hvordan det gik med talen – så har jeg i reglen stillet et modspørgsmål: Hvilken af mine taler mener du – den jeg havde forberedt, den jeg faktisk holdt, eller den jeg fremførte så blændende for mig selv på vejen hjem?

I aften er det min bestemte hensigt at lade i al fald de to første af talerne blive identiske – altså at holde den forberedte tale, for det synes jeg, at det højtidelige sted og det højtidelige tidspunkt her i nye og gamle soraneres kredse kræver. Jeg er nemlig mere glad, mere beæret og mere overrasket over denne opfordring til at hilse og hylde de nye årgange, end jeg kan beskrive det. Det er jo sådan, at det meste af, hvad man oplever og opnår, det kommer ikke helt

uventet og ikke helt overraskende. Selv når man vinder i lotteriet eller får en tolv'er i tipningen – jeg har nu aldrig opnået nogen af delene – så har man da i al fald købt en lodseddel eller fyldt en tipskupon ud og dermed friet til skæbnen.

Men når formanden for Soransk Samfund har været så venlig at invitere mig til at tale ved denne fornemme lejlighed, så forekommer det mig helt usædvanligt, ja vist helt uden fortilfælde. De vise mænd i ledelsen plejer jo at finde frem til, eller rettere tilbage til, en særlig støvet eller særlig ædel årgang, og fra denne atter udvælge en person, som har en særlig stor eksamen, eller har dynget flere og flere og større og større eksaminer ovenpå den soranske. Men her står jeg altså – uden at være af nogensomhelst årgang, og altså uden at have nogensomhelst eksamen fra Sorø. For at sige det, som det er: jeg gik ud af 2. g., i det herrens og

herrefolkets år 1944. Det havde sine grunde, som dengang var ærgerlige nok, da både akademiet og jeg befandt os godt med hinanden; men som jeg efter intensiveret modstandstid, travl soldatertid i brigaden og oplevelsesrig befrielsestid ikke længere var ked af, selv om der derefter ligesom ingen vej var tilbage til skolebænken og akademiet.

Måske er ideen ikke så dårlig endda – at een, som ikke selv nåede frem til eksamen, nu næsten femogtyve år senere, får lov til at lykønske dem, der nu er dimitteret. Det er vist nok sådan med en eksamen, at man ikke skønner nok på den, når man har den – men når man ikke har den, så føler man iblandt savnet af den meget stærkt. Derfor bliver min lykønskning til dimittenderne måske endnu mere hjertelig, endnu mere oprigtig end så mangan anden gratulation, som De har modtaget, siden De for nogle måneder tilbage forlod det grønne bord.

Naturligvis vil jeg ikke gå så vidt som at hævde, at man ikke kan leve, og end- og leve godt og lykkeligt, uden en afsluttende eksamen fra Sorø Akademi. Det *kan* man selvfølgelig, men man har ligesom noget at indhente, noget at overvinde. Dette forhold kan få nogle til at tabe modet – men for andre er det en spore til at drive een fremad. Man føler, at man har en sten og stejl sti foran sig, men opfatter man ikke stene som forhindringer, men som udfordringer, der skal omskibes til trappe-trin, og lader man ikke den bratte stigning afskrække een, men lader den inspirere til ekstra energi og beslutsomhed – så går det alligevel, eller så *kan* det altså alligevel gå.

Den, der *har* sin eksamen, skulle imidlertid med endnu større optimisme og gå-på-mod kunne bevæge sig op ad livsbanen og skabe sin karriere. Eksamensbeviset er jo dokumentationen for at man har sat sig et mål og har nået dette mål. Man er blevet grundigt og objektivt bedømt af neutrale og kyndige

lærere og censorer, man har ikke alene samlet et stort kvantum kundskaber og færdigheder, men man har skoletiden igennem fremfor alt lært at til-egne sig et stof og at uddrage det essentielle heraf, kort sagt, lært arbejds-metoder. Og disse bliver tilbage længe, længe efter, at den rent konkrete skolelærdom – årstallene, formlerne, grammatik-kens regler og gloseforrådet – er, om ikke gået i glemmebogen, så dog kommet til at stå lidt mere sløret og brudstykke-agtigt i erindringen. Akademisk dannel-se er jo, som det er blevet sagt, hvad der er tilbage, når selve det, der er lært, er blevet glemt.

Selvom De endnu har Deres skoletid på så nært hold, at De meget vel erin-drer, at den ikke bød på lutter lag-kage – først senere hen får man det som soluret, der kun tæller de lyse ti-mer – så har De altså alligevel *in the easy way* tilegnet Dem meget af det, som jeg og mange andre har måttet læ-re *in the hard way*. Men nu skal De jo videre frem, og selv om Deres eksa-men er det bedst mulige springbræt, så skal der altså springes – og lægges kræfter i springet. Der er så mange an-dre, der vil springe fremad. Antallet af realister og studenter af årgang 1968 er jo alle tiders største, så konkurrencen er på langt de fleste uddannelsesfelter hård. Og foruden Deres kollega-dimit-tender fra denne årgang, såvel som fra de nærmest foregående og de nærmest efterfølgende årgange, er der altså de mange, og endnu flere, som af en eller anden grund ikke har de tilsvarende eksaminer, men altså går ind i konkur-rencen med Dem med alle sejl sat. Den gamle tradition med hensyn til, at rustaleren ved årsfesten skal give nogle råd, helst gode, og komme med nogle betragtninger, helst dybsindige, er der-for mere berettiget end nogensinde før – og jeg skal efter beskeden evne prøve at leve op til den. Jeg skal her ikke kommentere det aktuelle emne, som nogle kalder ungdommens oprør, andre

ungdommens utålmodighed med det øvrige samfund. Det er der så mange andre rustalere og ikke-rustalere, der gør. Derimod vil jeg forsøge at filosofere lidt over et par af de ingredienser, som jeg mener indeholdes i recepten på, hvorledes man kommer fremad i det praktiske liv *by really trying*.

For nu at starte så seriøst som overhoved er muligt, så står der et sted i Bibelen, at »Vorherre har skabt menneskene, som de bør være, men de har så mange underlige ting for«. Dette kan man vel rent verdsligt udlægge således, at mangt et menneske med de forudsætninger, han eller hun nu engang har – evner, eksamen, o.s.v. – af en eller flere grunde alligevel ikke får udnyttet disse forudsætninger, og selv har en større eller mindre del af skylden herfor. Man ser det gang på gang f. eks. i store erhvervsvirksomheder, at en vis del af rekrutteringen af nye medarbejdere, hvor omhyggeligt de end er udvalgte netop efter deres faglige og menneskelige forudsætninger, ikke lever op til disse forventninger. Årsagerne hertil kan være mange forskellige. En af dem er den, at alle menneskelige forudsætninger og kvalifikationer ikke kan måles med samme sikkerhed. Lettest målelige er kundskaberne og færdighederne, således som de dokumenteres af eksamensbeviser og på andre måder, medens karakteregenskaberne ikke i samme grad lader sig kortlægge og vurdere. Først i en ganske speciel situation og muligvis på et sent tidspunkt, kan en karakterbrist stikke hestehoven frem – samtidig med at den pågældendes viden og kunnen stadigvæk er blevet forbedret og udvidet. Sandheden er den, at der i det praktiske liv stilles ikke alene større og større krav om kundskaber og færdigheder, men forholdsvis endnu større krav om de gode, gamle dyder – energi og omhu, ordholdenhed og loyalitet. Den, der på et eller andet tidspunkt har underlige ting for på disse felter, reducerer eller i værste fald for-

spilder sine chancer i livets kapløb. Storm P. har ladet en af sine vagabonder udtrykke det på denne måde: »Da jeg var barn mente man, at jeg aldrig blev til noget videre – men jeg narrede dem – jeg blev *slet ikke* til noget.«

Mens man er i den dejlige ungdomstid, som De er i nu, synes man, den er så lang, så lang – at man har masser af tid foran sig. Dette er en af grundene til, at en og anden ikke får udnyttet tiden så godt, som den kunne og burde udnyttes. Et gammelt ord siger: »Som stenen af din hånd og ordet af din mund vender det svundne minut ikke tilbage«. Eller som det lyder i en indskrift på et ur i en stor kontorbygning: »Jeg er tiden, jeg opsluger hver, som ikke tiden bruger«. Forbavsende hurtigt kan en menneskeskæbne faktisk gå fra »lovende ung mand eller kvinde« til »halvgammel fiasko«, og uden at den pågældende straks og i fuldt omfang er klar over det. Oscar Wilde har sagt det på denne måde: »Alderens tragedie er ikke, at man bliver gammel, men at man tror, man bliver ved med at være ung«.

Endnu et råd skal jeg fremsætte i form af et citat af den engelske historiker og filosof Arnold Toynbee. Han siger et sted: »Succes kan kun opnås ved begejstring, og begejstring kan kun skabes hos een selv ved at man for det første må have et mål, der kan sætte fantasien i sving, og dernæst en praktisk og klog plan til at gøre målsætningen til virkelighed«. Dette behøver ingen mere detailleret udlægning. Lad mig kun tilføje, at det ikke er nok at være begejstret for et mål, man stiller sig – man må også vise en begejstring for det arbejde, selv den mere rutinemæssige del af det, som fører frem til dette mål. Der er nu engang et element af hårdt arbejde, af grå hverdag og af ikke særlig spændende rutine i enhver stræben mod et mål, og kan man ikke klare det med begejstring, eller i al fald uden at miste modet undervejs til målet, så går det ikke. Som et gammelt orien-

talsk ordsprog siger: »Den, der bygger et tempel, der knejser mod himlen, må også grave en brønd ned i jorden«.

Så vidt de seriøse formaninger – nu har jeg givet dem, jeg især havde på hjerte. Jeg har også et mindre seriøst råd. Det går ud på, at De bør nyde den dejlige ungdom, mens De har den. Energi, flid og målbevidsthed udelukker jo ingenlunde en festlig og fornøjelig ungdomstid. Tørvetrillere og dødbidere er dårligt udrustet til det levende livs krav sidenhen. Et af privilegierne i de unge år er, at man så let, hurtigt og intensivt slutter sig til andre, får nye venner og veninder. Sidenhen er det sværere og langsommere at stifte venskaber, så forsøm ikke noget i den retning, mens tid er.

Ingen vil forhåbentlig fortænke mig i, at jeg også peger på et andet af ungdommens privilegier i dag og i morgen: de helt fantastiske muligheder for at rejse ud og konstatere, at jorden er rund, at alle afstande er blevet små, tidsmæssigt og økonomisk set. For tidligere generationer var de fjerne kontinenter næsten udelukkende emigranternes og enkelte forretningsfolks rejsemål – men i dag er den store verden blevet lille, d.v.s. tilgængelig også for den, der ikke varigt og/eller kun under afholdelse af store omkostninger ville rejse derud. Nu kan i realiteten enhver, ung eller gammel, mere eller mindre økonomisk velbeslået, tage sin ferie i klodens fjernere, for ikke at sige fjerneste egne. At unge øjne ser mest, at ungt sind inspireres mest i de fagre riger derude under de fjerne horisonter, siger sig selv. Hertil kommer naturligvis, og ikke mindst, de herværende store, nye muligheder, som ungdommen af i dag har for at arbejde i kortere eller længere tid i udlandet. Flere og flere, som uddannes herhjemme, vil få hele deres virke, eller store dele deraf i lande uden for vort lille lands grænser, hvilket vil være til direkte gavn for disse lande, indirekte og senere for vort eget land, og ikke

mindst for dette stigende antal udlandsdanske selv.

Til sidst vil jeg ønske Dem alle den succes i livet, som Deres eksaminer giver Dem de største og bedste forudsætninger for. Frem for alt giver Deres eksaminer og den efterfølgende uddannelse på toppen heraf Dem muligheder for at få et langt mere interessant og inspirerende arbejde end det store flertal af vore medborgere. Vi er jo inde i en tid, eller vi vil i al fald komme ind i en tid, hvor alles indtægter vil stige, alles indtægter vil blive mere ensartede, og hvor arbejdstiden forkortes og fritiden forlænges. For de fleste mennesker vil fritiden efterhånden blive det centrale i tilværelsen – de vil leve i et »leisure society«. Men de, der har den rigtige indstilling, de vil fortsat leve i et »working society«. For dem vil arbejdstiden fortsat være den centrale del af tilværelsen, og de vil have det dejligt. Måske har De hørt den – næppe sandfærdige, men sandsynlige – beretning om den travle business executive, som, da han afgik ved døden, vel som de fleste var noget spændt på, hvor han kom hen i det hinsidige. Ikke uden en vis forbavselse konstaterede han, at han var havnet et ganske herligt sted. Døgn rundt var der adgang til alle adspredelser, ethvert ønske blev opfyldt, og i de første 2-3 dage havde han en bedre tid, end han nogensinde havde oplevet i levende live. Men da han på den fjerde dag begyndte at blive træt af alt det – som han aldrig havde haft tid til nede på jorden – og bad om at få sit arbejde tilbage, så var det pludselig slut med imødekommenheden. Den tjennende ånd så ham koldt og afvisende ind i øjnene og sagde: »Arbejde? Arbejde? Jamen, min herre, hvor tror De egentlig det er, De er kommet hen?«

Så derfor ønsker jeg for årets dimitter, at De må få et arbejde, som kan fylde Deres liv, og jeg ønsker Dem succes i dette arbejde. Jeg ønsker Dem succes ikke blot for Deres egen skyld, men

også for vores – Deres medmenneskers – skyld. Somersæt Maugham har engang så rigtigt sagt: »Den almindelige opfattelse, at succes ødelægger mennesker ved at gøre dem forfængelige, egoistiske og selvtilfredse, er en stor misforståelse. Den vil tværtimod som regel gøre dem beskedne, venlige og tolerante. Det er nederlag, som gør mennesker bitre og onde«.

Soranere! af årgang 1968!

Held og lykke! – Tak!

Soranerfrokosten

Torsdag den 7. november 1968

Siden sidst er to af vore gode trofaste kammerater afgang ved døden; formanden bad os rejse os og mindes *N. V. Boeg* og *Axel Feilberg*, begge fra 1900.

Men frokosten kom selvfølgelig til at stå i Schjærff's tegn; det var vel også derfor, at vi var mødt op 41 mand – af begge køn – spændende fra Hans Elving (1890) til 4–5 stykker fra 1966. De unge havde efter aftale hentet Elving, som alligevel havde ment, at han var for gammel, men heldigvis var han da blevet overtalt. Det viste sig ved præsentationen, at der var mange 1913'ere og mange Veistrup'er.

Det var jo givet, at Kann Rasmussens leve for skolen måtte motiveres – via Schjærff. Skolen er som en proces, der skal omforme og danne elementerne (eleverne) til samfundets krav; men i modsætning til en almindelig fysisk proces kan skolen jo ikke måle resultaterne. Det kan den derimod gennem Soransk Samfund og Soranerbladet – så skolen må da være glad for vor forening og bladet, som Schjærff nu har redigeret i 20 år. Skolen leve (underfor-

stået »og Schjærff«). Hebo spillede, Sanders sang, og alle drak.

Efter en passende lang pause, hvor man kunne nå både at få noget at spise og snakke med sidemanden, tog *Clausen* ordet til en fornem tale om Soranerbladet og for Schjærff. Den er for lang til at stå her i referatet og for helstøbt til at »skære i«, så se andetsteds i bladet!

Der var også kommet telegram fra Osvald Due (1914) og Svend Glahn (1909). *Mackeprang* (der var en af de 1913'ere igen) var ked af at se Schjærff her i dag – fordi det betød en afslutning. Han havde talt for ham før, men »gjort gerning kan ikke gøres for tit«. Han takkede ham for kærlighed til sproget og dets muligheder, og fordi han aldrig havde glemt »at lade sit hjerte være ungt« (Søren Kierkegaard). *Krog-Meyer* (præsten) takkede Schjærff på Fraternitatis Soranæ vegne.

Så talte *Gustav Henningsen* fra 1953 om sit videnskabelige arbejde – de der holder sig borte fra frokosterne lægger vel mærke til, hvor tit der nævnes folk fra de mellem og unge årgange? Han var startet med at studere hekse og troldmænd i de baskiske provinser, men var endt i undersøgelser over den rigtige spanske inkquisition. Den var netop på dette punkt ikke nær så slem som heksedommerne i det øvrige Europa; således var man i tvivl om, at hekse kunne flyve, og de havde ikke brændt en eneste efter 1610.

Saxtorph nævnte en bog »Gyldne Altre«, den er skrevet i 1926 af Poul Nør-lund (S. 1906, død 1951), men kommer nu i fotografisk genoptryk med en ganske kort å jour-føring. Det var i den sidste ende en ære for Sorø, at et så

gammelt værk – skrevet af en soraner – var af så høj videnskabelig kvalitet, at der blot krævedes ganske få sider for at bringe det up-to-date. Den nye udgave er foretaget af Tage E. Christiansen fra Nationalmuseet, der er elev af Nørlund og optændt af en glødende kærlighed til Sorø – så meget at han er medlem af Soransk Samfund, selvom han er student fra Metropolitanskolen.

Schjærff takkede varmt, men syntes, at det var for meget at juble over en 20-års fødselsdag. Det var for megen virak, men han var da glad alligevel. Det havde været et arbejde han holdt af, – *holder af*, for der er håb om, at Schjærff vil blive ved lidt endnu – men efter den lange sygdom kunne han kun arbejde som 4 vilde heste (mod før 6), for »det gælder meget at passe på, når livets stikord kommer« (Søren Kierkegaard). Han endte i et herligt causeri over, hvordan det var at ligge på hospital, om al den omhu man mødte og det lidet hensyn man viste en gammel mand og hans vaner. »Der skal faktisk et glimrende helbred til for at være syg«.

Jeg måtte gå inden nachspielet og hørte ingen officielle bemærkninger, men mon der ikke bliver anrettet julefrokost *torsdag den 5. december kl. 12.15.*

N. Sx.

Svend Clausen: Tale ved Soranerfrokosten den 7. november 1968

Kære Schjærff.

Må jeg først og fremmest sige, at det er os alle en meget stor glæde at se dig

blandt os her i dag, og dernæst vil jeg ganske enkelt på dine kammeraters, bestyrelsens og egne vegne sige dig: hjertelig tak.

En tak for din redaktion af Soranerbladet nu gennem 20 år. I disse 20 år har du bragt glæde og fornyelse ud til os alle ved den måde, hvorpå du gennem disse mange år har redigeret bladet.

Jeg har jo efterhånden siddet så længe i bestyrelsen, at jeg er ved at blive en ren oldsag, men det har blandt andet medført, at jeg har været i bestyrelsen under samtlige de redaktører, Soranerbladet har haft gennem sin over 50-årige levetid.

Den første var Olrik, hvis store fortjeneste det var, at han startede bladet og straks fik det lagt op i et plan, så det blev respekteret som et værdifuldt tidsskrift. Lad mig sige det straks, denne linie er blevet fulgt af alle redaktørerne, således at vort blad af personalhistorikere og andre til stadighed benyttes som et værdifuldt kildemateriale. Vi har lykkeligt undgået, at bladet sank ned i det rene pjat. Olrik var en, det kan jeg vist roligt sige, meget selvbevidst herre, der nok selv helt og fuldt skulle bestemme, hvad og hvornår der skulle stå noget i bladet. At dette til tider medførte endog voldsomme sammenstød mellem redaktør og den øvrige bestyrelse er så en anden sag, men i hvert fald bevirkede det en bestyrelsesbeslutning ved Olriks fratræden som redaktør gående ud på, at redaktøren for fremtiden ikke kunne være medlem af bestyrelsen, for ligesom at pointere, at til syvende og sidst havde bestyrelsen magten.

Olriks efterfølger Sorgenfrey førte bladet videre i de afstukne baner, men da han var professionel journalist, gjorde han bladet mere aktuelt, og det var hans fortjeneste, at personaliastoffet udvidedes. Det var dog trods dette, som om bladet under hans ægide blev lidt mere tørt.

Lind imellem har der været små vakancer, hvor bl. a. Sommer har redigeret enkelte numre, og jeg selv har sågar stået for et enkelt nummer, men disse små vildskud har slet ingen blomster båret.

Man kan vist roligt sige, at det var en ret så tung arv Schjærff overtog, men vi kan alle være enige om, at han har løftet den og forvaltet den med en meget heldig hånd. Et særkende for alle 3 redaktører har været deres kærlighed til Sorø og til Skolen, og dette gælder ikke mindst Schjærff, der jo har haft den fortrinsstilling at være født midt i alle herlighederne, og dette er sikkert medvirkende til det stænk af romantik, Schjærff har kastet over bladet, og hvor han netop har ramt plets kud hos os allesammen, for hånden på hjertet; det er jo i hjertet, vi bærer vore minder om Sorø.

Når jeg taler om bladet, så kan jeg ikke her lade være med at omtale Hoffgårds store fortjeneste med at give Soranerbladet sit nuværende seriøse tidskriftsformat, som virkelig har bevirket, at det udmærkede indhold har fået en ramme, der svarer til det.

Et særkende for alle bladets redaktører har der været også i negativ retning. Alle – Olrik dog kun hårdt presset af den øvrige bestyrelse og der særlig af 2 fuseraster, der hed Magnussen og Clausen – har forsøgt at få oprettet en slags Sorø-redaktion, så vi fik flere og tidligere meddelelser om, hvad der rører sig i dagens Sorø, og for alle 3 redaktører er det mere eller mindre mislykkedes at få en sådan kontakt oprettet. Hertil er kun at sige en ting – prøv igen.

Et særligt område, som Schjærff har høstet særligt bifald på, er hans levende referater af disse frokoster, og Schjærff har bl. a. herigennem skabt en meget værdifuld kontakt mellem os gammelsoranere indbyrdes. Husk Schjærff bragte humoren ind i bladet.

At det til tider har været et slæv at

få bladet ud, ved vi, og dette skyldes, at soranere gennemgående ikke er særlig flinke til at hjælpe redaktøren med oplysninger og artikler, og så har Schjærff selv måttet ordne alle paragrafferne – et stort og byrdefuldt arbejde, som vi alle skylder dig megen tak for.

Desværre er vi klar over, at du nu trækker dig tilbage fra redaktionen, og vi har i bestyrelsen kun det håb, at det må lykkes for os at finde dig en værdig efterfølger.

For at du nu, når du kommer hjem, ikke skal forfalde til nogen form for triste tanker, hvad du i øvrigt slet ingen grund har til, blot du vil kaste blikket tilbage på, hvad du gennem årene har skabt, så har jeg her med til dig en flaske god medicin, som jeg håber du vil dele med din søde kone.

Lad os rejse os og hylde Schjærff og ved at udbringe et leve for ham ønske ham et godt otium – Schjærff længe leve.

POST FESTUM

ÅRSFESTEN PÅ AKADEMIET

den 12. oktober 1968

Lørdag den 12. oktober var der atter tavlet og tjeldet til fest på den gamle skole. Gamle og unge havde sat hinden stævne i de hæderkronede omgivelser i forenet ønske om nok en vellykket årsfest (kun vejrguderne var imod os), og det blev – hvis vi selv skal sige det (arr.udv.) – en dejlig aften med den rette soranske stemning af »Freundschaft, die keine Zweifelsorge kennt«, som Goethe siger. Den overvældende tilstrømning og livlige interesse lader formode, at endnu flere end de 285 tilmeldte kunne have tænkt sig at deltage, men pladsforholdene på den gamle

skole sætter jo en definitiv grænse, desværre.

Aftenens præludium blev som tidligere henlagt til den kerteoplyste kirke, hvor Sorøs beredvillige organist *Knud Vad* ikke blot stiller os tilfreds med kantaten, men virkelig glæder os – og dette være ikke sagt for at forklejne den afholdte kantate – med et fuldlødig koncertprogram, spændende fra Bach til César Franck. Et så værdifuldt højdepunkt i årsfestens forløb vil forhåbentlig mange år ud i fremtiden udgøre en fast del af arrangementet.

Fra kirken direkte til festsalen. Der blev vi budt velkomne af vor formand *A. Kann Rasmussen*, der særlig henvendte sig til dr. phil *Thorlacius-Ussing*, som formedelst sin fine indsats for Kunstmuseet i Sorø var at betragte som aftenens hædersgæst. Videre rettede *Kann Rasmussen* en varm tak til skolen og i særdeleshed til rektor *Østergaard*, der ved sin beredvillighed og interesse for Soransk Samfund gjorde det muligt for os stadigvæk at samles i disse høje haller. Endelig gav formanden ordet til aftenens rustaler, adm. vicedirektør i SAS Chr. Hunderup. Rustalen er i sin fulde længde aftrykt foran i bladet og må det være os tilladt parentetisk at bemærke, at Chr. Hunderup efter vor mening virkelig traf sit mål: russerne. Forinden havde *Kann Rasmussen* røbet, at rustaleren var fløjet fra et eller andet sydpå næsten ene og alene for at tale for os i aften – jo, en flyvende start var det, og flyvende gik hele aftenen!

Med slunkne maver og forventningens glæde lysende i øjnene nærmede vi os da spisesalen og de ventende borde: Vil-

le den famøse brune sauce være afgået ved en stille død? Men nej! Den nu uødeliggjorte sauce vandrede sin stille gang langs de måbende stolerækker. Sauceen være herefter udnævnt til tradition og skal ikke oftere blive nævnt i vort referat. Aftenens som sædvanligt veloplagte toastmaster *Sv. Clausen*, vor næstformand, erklærede nu Soraner-Olympiaden for åbnet. Ved bordet herskede fuldt demokrati, erklærede han, men talerne var dog udpeget i forvejen – dog stod det naturligvis enhver frit for at tale med borddamen i ubegrænset omfang. Første olympiske idrætsdisciplin var skoleridning ved rektor *Østergaard*. Han præsenterede aftenens jubilarer, realister og studenter fra årene 1908 og 1918. For nogen tid siden havde rektor betragtet et billede fra rektorgården anno 1928 og havde måttet konstatere de store forandringer, den havde undergået. Alligevel håbede rektor, at jubilarerne måtte finde ting, der gav mindelser om dengang. Med formanden sendte rektor en hilsen til Soranerbladets redaktør (»den gamle redaktør«), som skønt jubilar var forhindret i at være tilstede p. gr. af sygdom. En telegrafisk hilsen fra *P. Schjærff* lød: »En »misundelig« 60 års jubilar hilser og hylder alle kammeraterne ved årsfesten«.

Derefter var det russernes tur. »Den stakkels rus skal jo også have noget at spise«, som *Clausen* så medfølelse udtrykte det, og *Niels Taarnhøj* kvitterede med en bemærkelsesværdig kort tale, hvori han konstaterede, at det var overmåde rart at se de gamle kammerater igen. Jo, men det kan han naturligvis have helt ret i. Imidlertid var larmen i

spisesalen og de »frastødende« lokaler på dette tidspunkt blevet så stor, at Clausen (lettere opgivende) citerede dirigentklokkens påskrift: »Gid I ville tie, thi det bekommer Eder bedst« (Job 13.5). Virkningen er hver gang den samme: latter og derefter endnu mere larmen.

Fra jubilarenes hold talte derefter overing eniør C. Veistrup:

Horats' berømte ord: »Non cuivis homini contingit adire Corinthum« fortolkede han således: Det er ikke enhver givet at blive elev på Sorø Akademi! Han kom ind på det privilegium, det var at have gået på Sorø Akademi: »Det giver en værdi for livet«. På det mere konkrete plan fortalte han om en af skolens tidligere rektorer: Bartholomæus Hoff, der plejede at udtale: »6. klasse og jeg – vi styrer skolen«. Det var en form for elevdemokrati, og det være hermed givet videre til kommende rektorer.

Så fulgte »blomstertalen«, som slet ikke var en blomstertale, talen til damerne ved Otto Mackeprang. Hvor var det synd, I larmede sådan, ellers ville fiduspokalen bestemt være blevet givet til denne altid morsomme taler. Han indledte med at citere rektor Østergaard, der ved translokationen i sin tur havde citeret Pascal: »Kedsomheden rummer en virkelig fare for menneskeheden«. Derfor skulle man følgelig vide at engagere sig og lære at møde medmennesket med respekt. Derefter tog han fat på kirkefaderen Augustin: »Han har givet en smuk redegørelse for meningen med kvindens indførelse i mandens liv: Havde den gode Gud bestemt, at hun skulle være mandens herskerinde, havde han taget hende ud af Adams hoved,

og havde han bestemt, at hun skulle være hans slavinde, havde han taget hende ud af fødderne på manden. Men bestemmelsen var, at hun som ledsager-ske skulle være mandens sidestykke, og derfor blev hun taget ud af siden! Og vi mænd må da indrømme, at det blev et sidestykke uden sidestykke«. Derefter skildrede han livfuldt den i 1952 afholdte diskussionsaften mellem Herlovianersamfundet og Soransk Samfund om kostskoler og kostskoleliv, der havde affødt visse betragtninger over kostskoleelevers kvalifikationer eller mangler på samme som ægtemænd betragtet. Til dette diskussionsoplæg tilføjede Mackeprang: »I almindelighed gælder det sikkert, at en kvinde ikke er snydt med at få en gammel soraner til ægtemand. Når vi da selv skal sige det. Jeg har f. eks. hørt om en ung nygift frue, der beundrende sagde til sin mand: »hvor du dog kysser dejligt!« Hvorpå han svarede med en vis stolthed: »Ja, det kommer af, at jeg har blæst tuba i skolens soldaterkorps«.

Gid I ville tie! Det klingede stadig for vore øren, da lektor Nordahl-Svendsen fik ordet, hvorpå alle tav, for, som han udtrykte det, at »snakke og takke«. Han vendte i tankerne tilbage til hin dag for 40 år siden, da Raaschou-Nielsen ansatte ham med ordene: »De ser lidt lille ud, men De kan måske vokse til!« Som lærer for landets bedste 3. G følte han sig ikke desto mindre lidt provoctig(!), men lærer Thomsen og frue tog sig af hans opdragelse. I den såkaldte specielle del af talen formulerede han Soransk Samfunds motto: (det høratsiske) »at gavne og fornøje«. I kan tro, vi har det godt! Vi kommer hver

gang, vi bliver indbudt! Lad os udbringe et leve for Soransk Samfund, alle vi *medlemmer*, så vil man nemt kunne se, hvem der ikke har betalt sit kontingent!»

Endelig talte *Thorlacius-Ussing*, men støjen og det utilstrækkelige højtaleranlæg hindrede os i at opfange andet end et hovedindtryk af de smukke takkeord. Herefter var kun formandens afrunding tilbage af hele talerolympiaden, hvori han rettede en tak til alle, som havde medvirket til den lykkelige afvikling af det store arrangement, som årsfesten er. Kaffen ventede ovenpå. Sidste disciplin i den noksom omtalte soranske O.L. var formationsdans, og danset blev der – både hot og swing, ja hele 3 lanciers. Ja, årsfest var det, i Soransk Samfund, på den gamle skole.

B&B.

P.S.: Å propos den kerteoplyste kirke, da bragte pastor Honoré under festen formanden en hilsen fra kirkens menighedsråd og udtalte, at udsmykningen var en gave til Soranerne fra menighedsrådet, en gave, som ville komme igen hvert år.

En værdifuld boggave

Sorø Akademis Bibliotek fik en appelsin i turbanen, da afdøde læge, soraneren *Franz Treschow Gulmanns* (s. 1913) bogsamling i juni måned i år ved testamentarisk bestemmelse kom hertil. Det drejer sig om ialt 1.500 bind, hvoraf en meget væsentlig del er bøger, biblioteket ikke har haft råd til at anskaffe i årenes løb, og ikke mindre end 171 bind originaludgaver, deriblandt mange smukt indbundne eksemplarer fra faderen, afdøde chefredaktør Chr. Gulmanns kendte samling, fx. 26 bind Her-

man Bang, hvoraf 2 med dedikation fra forfatteren, 19 bind Pontoppidan, 22 Chr. Winther, 11 Gustav Wied, 8 Johs. V. Jensen, 9 Harald Kidde, 17 Holger Drachmann, 12 Johs. Jørgensen, 7 Kaj Munk, 2 Søren Kierkegaard (»En litterair Anmeldelse« og »Om Begrebet Ironi med stadigt hensyn til Socrates«), 19 bind af Knud Hjortø og 2 af I. P. Jacobsen (»Niels Lyhne« og »Digte og Ud-kast«).

Endvidere rummer samlingen det meste af Henning Kehlers og Otto Rungs produktion, en del Storm Petersenbøger, Lembckes Shakespeareoversættelse, Ibsens og Bjørnsons samlede værker, originaludgaven af Per Gynt, H. C. Andersens »Kærlighed på Nikolaj Taarn« 1829, (biblioteket havde i forvejen: »Genfærdet på Palnatokes Grav«), ca. 60 nyere digtsamlinger, hvoriblandt også mange originaludgaver, en lang række bøger fra de to verdenskrige, både faglige, erindringer og mere fri digtning. Churchill er repræsenteret ved *History of The English Speaking Peoples*, bogen om Marlborough og om den anden verdenskrig. Endvidere er der en række gode håndbøger, specielt historie, kulturhistorie og en del filosofi, og så er der 4–500 engelske og franske kriminalromaner, som kan anvendes på samme måde som den berømte gulerod overfor æslet i den gamle historie. Lysten driver værket, og disse brogede bøger omslag er velegnede til at fange opmærksomheden og luske den sproglige træning ind, der er nødvendig for at gå i gang med den mere seriøse del af bibliotekets bogbestand.

Det er en oplevelse at gennemgå en sådan bogsamling, hvert enkelt eksemplar er udvalgt, læst flere gange og behandlet med kærlighed, gode bøger har fået pæne bind, andre er slidte og har ikke nået denne ære, men sikkert været lige skattede for det. Det er karakteristisk, at der kun var enkelte eksemplarer, der ikke var skåret op, for det er en brugssamling, ikke et statussymbol, og

nu indgår den, mærket med ejerens exlibris og navn, i bibliotekets store samling som en værdifuld tilvækst og hjælper til med at fylde huller ud – der er desværre adskillige! – og som et smukt udtryk for en soraners kærlighed til sin gamle skole. *Svend Ranvig.*

Legater

Ansøgninger om legatportioner for nedennævnte under Soransk Samfund hørende legater.

Ansøgninger om de nedennævnte legater skal inden udgangen af januar måned 1969 indsendes til direktør, cand. jur. *Svend Clausen, Nørre Søgade 25, København K.*, stiledede til Soransk Samfund med angivelse af, hvilket legat der søges.

1. *Fhv. Handelsskoleejer og -forstander Valdemar Petersens legat for unge mennesker, der er udgåede fra Sorø Akademis Skole med realeksamen.*
En eller to portioner er ledig for en soraner udgået med realeksamen. Fortrinsret har sønner af borgere i Sorø by eller landdistrikt samt sådanne, der går handelsvejen.
2. *Støttefondet for gamle Soraneres efterladte.*
En eller to portioner er ledig og kan søges af gamle soraneres efterladte. Fortrinsret har enker med børn.
3. *Mølleejer Frederik Jørgensen og hustrus legat.*
To portioner er ledige til uddeling, særlig i uddannelsesøjemed, men iøvrigt også til gamle soraneres trængende enker.
4. *Forstkandidat Gustav Hoff-Hansens legat.*

Der er her ingen portioner ledige, idet legatet indtil videre oppebæres af en slægtning til legatstifteren.

5. *Ingebjørg og Poul Suhr-Henriksens legat.*

En eller to portioner er ledig til trængende gamle soranere eller til gamle soraneres uddannelse eller til sådanne formål, som skønnes af betydning for Sorø Akademis Skole eller Soransk Samfund.

6. *Soransk Samfunds 100-års jubilæumslegat.*

En eller to portioner er ledig og kan søges af nuværende eller tidligere elever eller lærere.

7. *Digteren, cand. jur. Aage Krarup Linds legat.*

En eller flere portioner af dette legat er ledig. Legatets formål er at bekoste eller yde tilskud til udgivelse af kvalificerede arbejder af kunstnerisk, videnskabelig eller praktisk art, som skyldes personer, der i mindst tre år har været elev på Sorø Akademis Skole eller som er eller gennem en årrække har været lærere ved skolen. *Svend Clausen.*

Chr. Wilsters grav

Da jeg i september opholdt mig nogle dage i Sorø, valfartede jeg som altid til den gamle kirkegård, dels for at besøge mine forældres grav, dels for at dvæle ved de mange åndens store, der her har fundet deres sidste hvilested. Rektor Hoff's grav havde som sædvanlig en ret ulæselig indskrift; de øvrige grave fandt jeg i orden; men det undrede mig, at jeg ikke kunne finde Chr. Wilsters gravsten. Den var væk, og nu

viser det sig, at den er anbragt i det såkaldte »lapidarium«, samlingen af gravsten fra sløjfede gravsteder; gravstedet vedligeholdes stadig, men stenen er altså borte.

Akademigartner Torben Michelsen erklærer, at der bør være lige ret for alle – betales der ikke, nedlægges gravstedet. Akademigartneren har selvfølgelig rent juridisk ret i sin betragtning, men burde det ikke være en selvfølge, at de store soraneres grave og disses mindesmærker bevares? Her kunne man tænke sig, at kirkeministeriet eller stiftelsen Sorø Akademi, var jo ikke en tilfældig selvfølgelig opgave at hæge om disse navnkundige grave.

Chr. Wilster (1797–1840), 1822 adjunkt ved Sorø Akademis skole, 1828 lektor i græsk og engelsk ved det genoprettede Sorø Akademi, var jo ikke en tilfældig analfabet. Er der ikke grund til at mindes og ære den mand, der har skrevet digte som »Eleonore Ulfeld« (Tungt Kongedatrens Taare flød«), fædrelandssangen »Hvor Bølgen larmer højt fra Sø«, den muntre studentervise »De første Prygl, vi i Skolen fik«, de to fortællende digte »Den Undvegne« og den klassiske »Bonden og hans Søn« (»En Bondeknøs, som hedde Hans«) og den fortrinlige karakteristik af Holberg: »Før var der knap skreven paa Dansk en Bog«.

Og ydermere: Fordanskningen af Homer og Euripides. 1836 og 1837 udkom oversættelserne af »Iliaden« og »Odysseen« i et herligt, kærnefuldt dansk, værkernes poesi og naturlighed genialt truffet. Før sin død 1840 nåede han tillige at oversætte otte tragedier af Euripides.

Lad os derfor få hans gravsten tilbage

på den plads, hvor den hører hjemme; den oprindelige, der kun bærer hans navn, er deponeret på Akademiets naturhistoriske museum, lad os få den senere, der foruden Chr. Wilsters navn bærer navnene på hans hustru og datter, og Ingemanns karakteristik af digteren:

Han Oldtidsskjælde
Ungdomsliv gengav,
Mens selv han sank
i tidlig Grav.
Sku opad, Kærlighed!
Se fremad, Savn!
Hist blomstrer frisk hans Liv –
og her hans navn.

Poul Schjærff.

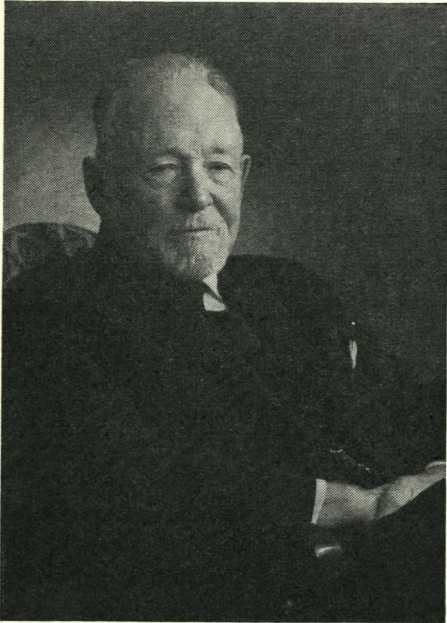
P.S. I en artikel om dette emne i »Sjællands Tidende«, 23. okt. 1968, siges det, at den oprindelige gravsten med navnet alene har stået på graven til omkring århundredskiftet. Så skulle den nye med indskriften have afløst den første. I Ingemanns »Romanzer o.s.v.«, bd. 8, 1864, s. '92 er indskriften aftrykt, og som note står: Indskrift på hans gravmæle på Sorø Kirkegård. Altså har den været der 1864 og sikkert før.

Dødsfald

LANDSDOMMER N. V. BOEG

* 2. december 1881 – † 2. oktober 1968

N. V. Boeg er at sammenligne med Ahasverus, den evige rejsende, den evige vandrer; fyldt af en næsten vikingagtige udvé higede han efter fjerne egne og lande, dels for at se dem, dels for at lægge et arbejde dér. Helt op i sin høje alderdom drog han ud, nysgerrig og vital – og den død, han fik, svarede til dette vandrerliv; på en rejse i Syd-

amerika, undervejs til Danmark med et skib fra Buenos Aires, nåede døden ham i Santos, Brasilien – det blev den 86-åriges sidste rejse.

Niels Vilhelm Boeg fødtes i Nykøbing på Mors den 2. december 1881; han var søn af læge, dr. med. Andreas Boeg, død 1935, og Ida Heckel, død 1914. 1890 blev faderen fysikus på Færøerne, og her tilbragte Boeg seks år, indtil han 1896 fra Thorshavn realskole kom på Sorø i III kl. Han fremhæver særlig B. Hoff som en overordentlig fremragende leder, af hvem man kunne lære, hvis man havde det fornødne åbne sind.

Han valgte efter studentereksamen 1900 juraen som fagstudium, blev 1906 cand. jur. og ansattes i justitsministeriet; 1919 blev han dommer i Københavns byret, fra 1921 var han medlem af de internationale domstole i Ægypten, vicepræsident for tribunalet i Mansourah 1923–25, forflyttet til Cairo 1925 og dér

1927–29 præsident for handelsretten; under Grønlandsprocessen i Haag var han advokat for Danmark. 1936 vendte han hjem og var til 1951 dommer i Østre landsret.

Men ikke nok med det: Den 30. april 1919 reorganiserede han foreningen De danske Atlanterhavsøer som verdensorganisation Dansk Samvirke; han udførte her et mægtigt arbejde, 1919–22 og 1935–44 som formand, og han er med fuld føje organisationens eneste æresmedlem.

Som internationalt anset jurist beklædte han en række ærefulde hverv, bl. a. var han 1950–52 præsident for International Law Association – men det er umuligt her at opregne de virksomheder, han var knyttet til.

Under alt dette glemte han ikke Sorø; 1953–60 var han formand for Sorøansk Samfund, og ved Samfundets 100-års jubilæum 1962 blev han æresmedlem – tillige var han medlem af bestyrelsen for Kunstmuseet i Sorø.

En strålende løbebane – og dog undgik han ikke (og hvem gør det?) skuffelser – det kan vi læse om i erindringsbogen »På Fønixfuglens Vinger« 1960 – embedet som Færøernes amtmand gled ham forbi, ligeledes ledelsen af et erhvervskontor i forbindelse med arbejdet på tilførsler til Danmark under 1. verdenskrig – og højesteretsdommer blev N. V. Boeg heller ikke.

Erindringsbogen er en slags forlænget Blå Bog, ikke så meget personlige minder som en interessant nedfældning af et for et lille lands jurist ganske exceptionelt embedsforløb.

Trods skuffelser kunne N. V. Boeg sikkert med tilfredshed se tilbage på sit

liv, og vi vil i ham mindes en mand, der besad en skarp iagttagelsesevne, ironi og humor, til tider parret med følsomhed.

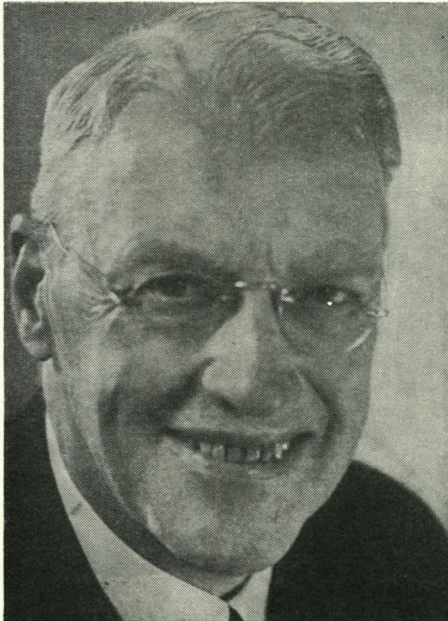
P. Sch.

EKSPEDITIONSSEKRETÆR AXEL FEILBERG

* 27. november 1883 – † 3. oktober 1968

I brev af 6. oktober, hvori ekspeditionssekretær Henning Feilberg meddeler Soransk Samfund og Soranerbladet, at hans fader er afgået ved døden, hedder det bl. a.:

Tilknytningen til Akademiet bevarede han livet igennem. Årene på Akademiet var et tidsafsnit, som han gerne dvælede ved og prøvede at give sin nærmeste familie en forestilling om, uddybet ved årlige forårsture til Sorø. Venskaber og kammeratskaber, sluttet i Sorø, bevaredes og genopfriskedes i den høje alder-

dom. En rest af den påvirkning, tiden som alumne på Akademiet udøvede på ham, kan som noget bestandigt, men ifølge sagens natur udefinerligt, have forplantet sine virkninger til følgende generationer.

I hvert fald står det fast, at han satte stor pris på Soransk Samfunds kammeratlige sammenkomster, og jeg beder foreningen modtage denne meddelelse som en sidste hilsen fra en gl. soraner, for hvem «Aanden fra Soer» var en meningsfyldt realitet.

Rigtigere og smukkere kan vor gamle kammerat næppe karakteriseres. Hvor holdt vi alle af Foster Dulles, som vi kaldte ham, og hvor kunne man mærke hans glæde ved at færdes i soranernes kreds. Altid livlig og veloplagt, forbløffende uberørt af sin høje alder.

Dog – i midten af juli indtrådte en svækkelse, årenes tal begyndte at tynge, og dette i forbindelse med en snigende sygdom gjorde ende på hans liv, ikke længe før han ville have fyldt 85 år.

Axel Feilberg var søn af distriktslæge Louis Feilberg 1839–1914; han virkede først i Herning, hvor Axel fødtes, senere i Vestervig og Hornslet; moderen Hedevig Block f. 1840, døde allerede 1894, og dette var formentlig årsagen til, at sønnen 1895 kom på Sorø. Han udgik 1900 med IV kl.s hovedeksamen og kom derefter som elev til statsbanerne; her udnævntes han 1. april 1906 til underassistent; 1. december 1908 blev han assistent, 1. juni 1921 kontrollør i hovedrevisoratet for statsbanerne, 1. januar 1927 fuldmægtig sammesteds. 1931, den 1. juli ansattes han som ekspeditionssekretær i hovedrevisoraterne i finans-

ministeriet, hvorfra han med udgangen af november 1953 tog sin afsked.

Vi vil savne Axel Feilberg, vi vil længe holde hans minde i ære, og nu, da han ikke er mere, kan vi røbe, at han er forfatter til to kønne digte: »Nu da foråret er kommet« (Sor.-Bl. 1960: 36) og »Min årlige Sorøtur« (Sor.-Bl. 1961: 76), begge under pseudonymet *Den ensomme*, og atter et vidnesbyrd om hans udslukkelige kærlighed til Sorø.

P. Sch.

BØRGE LUND

* 21. november 1907 – † 6. oktober 1968

Børge Lund kom 1918 på Sorø i 1. mellem, forlod skolen med matematisk studentereksamen i 1925 og begyndte efter sommerferien sit medicinske studium, som førte til embedseksamen i 1932.

Allerede i Sorøtiden viste Børge Lund musikalske evner, der udvikledes i studentietiden, hvor han i sine forældres gæstfri hjem i Gentofte samlede små ensembler, som han var den drivende kraft i.

Efter et vikariat på Rigshospitalet af tjente Børge Lund sin værnepligt som reservelæge i Søværnet og var fra januar til juli 1934 at finde som 2. reservelæge på Assens Amtssygehus. I slutningen af marts 1934 giftede han sig i Odense med skattedirektør Carlsens datter Eva, som selv var læge, og efter yderligere uddannelse på Odense Amtssygehus nedsatte Børge Lund sig i slutningen af 1936 i Odense som praktiserende læge sammen med sin hustru.

I Børge Lund fandt patienterne ikke blot en dygtig læge, men også et elskeligt menneske, der omsorgsfuldt tog sig af sine patienter, og som i vanskelige

tilfælde først efter indgående og alvorlige overvejelser stillede sin diagnose.

Allerede i 1937 blev Børge Lund skolelæge, en gerning, han gik meget op i, og som med årene førte til, at han blev ledende skolelæge for Odense skolevæsen og indtrådte i Dansk Skolelægeforenings bestyrelse, hvilket også indebar deltagelse i skolelægekongresser i udlandet.

Da Børge Lund ud over sine faglige kvalifikationer viste sig i besiddelse af en fremragende forhandlingsevne og evne til hurtigt at se det væsentlige i en sag, blev han i 1961 formand for Fyns lægeforening, hvor han blev så værdsat, at der måtte en *lex* Lund til, for at han kunne fortsætte sit formandshverv, som han havde ved sin død.

Samtidig blev der tid til at videreudvikle de musikalske evner, som viste sig at være betydelige. Personlig var han en fortrinlig pianist og fløjtenist. I sidstnævnte egenskab gav han koncert i Palæets lille sal i København og fik en nydelig kritik for sit kultiverede spil.

For Odense private Kammermusikforening blev Børge Lund formand i 1937 og dirigent i perioden 1945–48 for i 1949 at fortsætte som dirigent for Kammerorkesteret *prae classica*.

Herudover levede Børge Lund et rigt og harmonisk familieliv med sin hustru og deres 4 børn og børnebørnene. I venners kreds udfoldede den tilbageholdende og beskedne Børge Lund en smittende humor i dette ords bedste forstand.

Alt for tidligt mistede familien og vennerne Børge, denne helstøbte og fine personlighed.

Ære være hans minde.

E. W. Lauridsen.

TOLDFORVALTER AKSEL MELDORF

* 2. juni 1903 – † 7. oktober 1968

Efter kort tids sygdom døde toldforvalter A. Meldorf, Grenaa, 65 år gl. Fra Hellerup, hvor Meldorf blev født, flyttede faderen til Sorø; sønnen kom 1914 på Akademiet og udgik 1920 med realeksamen. Samme år ansattes Meldorf i toldvæsenet, han gjorde tjeneste ved forskellige provinstoldsteder og ved Københavns toldsted. 1946 blev han toldkontrollør i København, 1953 vicetoldinspektør sammesteds, og endelig 1. april 1959 holdforvalter i Grenaa. I 48 år tjente han etaten og var overalt afholdt af kolleger og kunder. Hans broder *Arnold M.* tog 1921 realeks. fra Sorø, hans hustrus broder *Erik Meldorf* (s. '19) er stadsskoleinspektør i Korsør.

AFDELINGSINGENIØR

C. W. GÜMOES

* 5. august 1890 – † 12. oktober 1968

Carl Wilhelm Gümüoes var født i Vordingborg, søn af tømmerhandler H. J. B. Gümüoes og Marie Bertelsen. 1902 optoges han på Sorø i den såkaldte fællesklasse, tog 1907 IV. kl.s hovedeksamen; 1915 blev han cand. polyt., aftjente værnepligt 1915–17 med afgang som sekondløjtnant ved ingeniørregimentet, knyttedes 1918 til KTAS, blev 1930 distriktsingeniør og senere afdelingsingeniør, afgik 1960, da han blev 70. Hans broder *Frederik Gümüoes* 1892–1953, udgået fra Sorø 1908, var plantageejer i Kenya (se om tiden i Kenya Sor.-Bl. 1935: 60 og nekrolog 1953: 67). Hans hustrus broder er kontorchef *Einar Irgens-Hansen* (s. '10), Odense.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i december:

2. Repræsentant *Erik Faarup* (f. 1908), Borgmester Fischers Vej 2, Valby.
6. Kontorchef *Ulrik Frederik Rosing Schou* (f. 1888), Mandalsgade 4, København Ø.
9. Salgsinspektør *Mogens Lützhøft Kongsted* (f. 1908), Skrænten 4, Gentofte.
10. Politimester *Børge Hebo* (f. 1888), Parallelvej 9, Snekkersten.
11. Overlæge *Ole Jordan* (f. 1918), Carl Blochsvej 14, Ålborg.
13. Sparekassedirektør *Herluf Krog-Meyer* (f. 1893), Esperance Allé 1, Charlottenlund.
15. Gårdejer *Kaj Rossing Bruun* (f. 1883), omkr. 1940 bosat i Skibby.
16. Isenkræmmer *Poul Vilhelm Kaalund* (f. 1908), Rudkøbing.
20. Politimester *Holger Frandsen* (f. 1908), Raadhusgade 24, Saksøbing.
23. Ingeniør *Carl Helmod Flyger* (f. 1918), Haspegaardsvej 57, Søborg.
24. Grosserer *Ejnar Lisborg* (f. 1893), Herthalund, Slagelse.
26. Cand pharm. *Niels Ulrik Møller* (f. 1918), Mylius Erichsensvej 88, Ålborg.
28. Pelsjæger *Thorbjørn Porsild* (f. 1898), Box 308, Whitehorse, Yukon, Canada.
29. Cand. pharm. *Inger Margrete Strarup* (f. 1918), Jagtvej 219 A, København Ø.
30. Civilingeniør *Kaj Egede Glahn* (f. 1893), Segelckesvej 5, Kbhvn. F.

*

Bengt G. Johns (s. '41) er med virkning fra 1. januar 1969 udnævnt til ambassadør i den demokratiske republik Congo; hans adresse bliver: Den danske Ambassade, P. O. Box 1446, Kinshasa, Congo.

Jørgen Arnsbjerg (s. '46) har efter 12 års ansættelse i Civilforsvarsstyrelsen som sekretær og fuldmægtig nu etableret sig som selvstændig ejendomsmægler i Birkerød

*

Usædvanlig hyldest:

Politiorkestret fra Groningen i Holland gav en skøn majdag en lidt usædvanlig koncert i Ballum ved Tønder undervejs til København, hvor orkestret skulle deltage i den hollandske uge i Rødovre Centrum. Groningens turistchef, direktør H. Braber, der ledsager orkestret, ønskede at takke fhv. bankdirektør *H. Munch-Knudsen*, (r. '10), for det store arbejde, han har udført for den grønne vestkystvej, hvori også Groningen indgår, og orkestret kørte derfor til Ballum og hyldede bankdirektøren med en lille koncert, inden kursen sattes mod København.

*

En hundredårsdag:

Den 7. oktober var det 100 års-dagen for redaktør, cand. theol. *Bertel Fuglsangs* fødsel. Han blev 1886 student fra Sorø og seks år efter theologisk kandidat. I en årrække var han lærer ved forskellige københavnske skoler, filosofisk manuduktør og udenrigspolitisk redaktør ved »Kristeligt Dagblad«. Den kendte professor L. Birck karakteriserede ham engang som datidens bedst skrivende og mest velinformerede udenrigspolitiske skribent herhjemme. For at orientere sig foretog han i årene 1903 og 1906-07 lange rejser i Europa, Asien og Afrika. Hans horisont var vid, og hans interessesfærer alsidige: Han havde blik for Danmarks opgaver udadtil, han så, at vort land burde tage Grønlands problemer op. 1904 blev han redaktør af det første tidsskrift for og om danskere i udlandet, »Vore udvandrede Landsmænd«; han overtog snart selv bladet, som fortsatte under skiftende navne indtil 1915, da krigsforholdene umuliggjorde en fortsættelse. I slutningen af 20-erne oprettede han i Toronto

det danske ugeblad »Viking«, der udkom i tre år. Bertel Fuglsang døde den 25. januar 1939 (Nekrolog: Sor.Bl. 1939: 11).

*

»Berl.-Tid.« for 22. september indeholder et interview med maleren og radereren *C. V. Stubbe Teglbjærg* (r. '10). Seks brødre og en søster gik på Sorø Akademi. Fra Broby vandrede de hver dag den otte-ni kilometer lange vej til Sorø. Her lærte Stubbe at holde af naturen og af skovens dyr.

Efter realeksamen skulle han være maler ☺: håndværker. Mesteren var »en noget tykmavet, bedsteborgerlig type med et anseligt overskæg, dygtig«, men da Stubbe havde set ham på Akademiet nysgerrigt åbne for en brandslange og, da vandet fossede ud, forsøge at stoppe det med fingrene, brølende hjælp, hjælp – fandt Stubbe det så komisk, at han gav op. Så skulle han prøve hos en købmand; men han var så fedtet, at han var ved at bide et bolche over, hvis der syntes at blive for rigelig vægt. Gartneri var ham for sjusket – på en herregård blev han fodermesterelev, endelig førte hans kærlighed til dyr ham til at studere til dyrlæge på Landbohøjskolen; han havde pæne karakterer i de fleste fag – men i anatomi scorede han et tg÷, så han dumpede.

Efter otte dages passivitet forespurgt han professor Paulli, der havde givet ham hans tg÷, om han kunne blive dyrlæge. Professoren svarede: Det kan De, men De bliver aldrig lykkelig som dyrlæge. *De er kunstner.*

Stubbe, der af og til havde puslet med tegneri, men ikke regnet det for noget, blev såre forbavset – fra nu af ændredes hans livsbane, han blev maler og raderer, og gennem sommerophold på Mols siden 1916 kom han til at leve et lykkeligt liv i en natur, som han elsker og med en intim kontakt med såvel molboerne som helboerne (på Helgenæs) – så jeg føler mig taknemmelig for det tg÷, som engang slog mig fuldstændig ud!

Under 19. september 1968 er direktør, civilingeniør *Aage Kann Rasmussen*, R. Sor. Samf.s formand, udnævnt til Ridder I af Dannebrog.

*

Urmagermester *H. C. Bjødstrup Jensen* (1929), St. Kongensgade 32, Kbhvn. K., kunne den 1. oktober fejre 25 års forretningsjubilæum.

*

Som omtalt i forrige nummer (s. 81) havde sølvsmed *K. Holst Andersen* (s. '54) i tiden 5.-18. oktbr. en udstilling af kobberarbejder i vert-de gris.

De meget smukke kunstværker, dannelsen af ir på kobber, er udført i gl. japansk teknik, der for første gang vises i Danmark.

*

Overlæge *E. Hammerich Damm* har solgt *Hostrup Hovedgård* (175 ha) pr. Brodal til kalkunfarmer Poul Bisgaard, Bystrup pr. Gedsted. K. ikke opgivet, E. 928.900 kr.

*

Ingemanns og Bays smukke konfirmations-kantate, der gennem mere end 100 år er blevet sunget i Sorø Kirke hvert år på palmesøndag, har været nær ved at gå tabt for traditionen, fordi Akademiet ikke længere optager ukonfirmerede elever. Nu har imidlertid »Chorus soranus«, som tæller 41 stemmer, lovet at indøve den gamle kantate og foredrage den hver påske som hidtil. Gamle soranere, som hvert år i stort tal valfarter til Sorø netop på denne dag, kan således glæde sig over, at et kært ungdomsminde bliver bevaret.

*

Vi syv, der har været i Nepal, har ikke megen fidus til den måde, man yder U-landshjælp på. Det nytter ikke at pumpe en masse penge derned. De, der har brug for hjælpen, ser den alligevel ikke. Hvad nytter det at sende tonsvis af hvede til Indien? Rotterne har alligevel ædt det meste af det, inden partiet når frem til dem, der har brug for maden.

Skal man gøre noget for at hjælpe disse mennesker, må vi bøje os helt ned i skidtet til dem for helt at kunne forstå, hvilke problemer de har at slås med. Vi må ydmyge os og starte helt fra grunden for overhovedet at have nogen forudsætning for at vide, hvor vores hjælp nytter, og hvor den er overflødig.

(*Ny Lotz, arkitektstuderende*)

*

THAILANDS FORHISTORIE:

Det er nu blevet klart dokumenteret, at den af dr. *Eigil Nielsen* (s. '29) ledede dansk-thailandske udgravningsekspedition i 1960-62 til Kanchanaburi-provinsens floddale nordvest for Bangkok, som blev muliggjort takket være rundelige bevillinger fra Ø.K., *Otto Mønsted Fondet*, *Dansk Ekspeditionsfond* og *The Siam Society*, har været en stor videnskabelig succes. Efter ekspeditionens afslutning blev det omfattende fundmateriale hjemført til Danmark for at blive bearbejdet med publikation for øje, og som første resultat heraf foreligger nu to stoffyldte og sprænglærde bind, der er udsendt med tilskud fra *Videnskabsfondet*, *Rask-Ørsted Fondet* og *Landsdommer V. Gieses Legat*.

Bind I omhandler udgravningen af mesolitiske bopladser (fra før landbrugets indførelse) i Sai-Yok, og det er i første række udarbejdet af den hollandske specialist i østasiatisk arkæologi, dr. *H. R. van Heekeren*, som for nylig blev udnævnt til dansk æresdoktor. Det andet og endnu mere omfattende bind er helliget de talrige neolitiske grave i Ban-Kao, og her er det en af vore hjemlige yngre arkæologer, magister *Per Sørensen* (s. '51) fra Københavns Universitet, som har givet en prøve på sin imponerende arkæologiske kunnen.

Før den dansk-thailandske ekspedition havde Thailand praktisk taget ikke nogen kendt forhistorie. Nu er der gennem van Heekerens og Per Sørensens dybtgående beretninger lagt et solidt fundament for landets arkæologiske historie, og dette vil blive yderligere ud-

bygget i efterfølgende bind i den nu påbegyndte fornemme publikationsserie.

*
FODBOLD:

I kostskolernes pokalturnering vandt Sorø Akademis fodboldhold, der har klaret sig fint i de indledende træningskampe, over Birkerød statsskole med 4-1.

Sejren var yderst fortjent, måske endda lidt for lille. Akademisterne kom foran 1-0 ved Viggo Rasmussen, det blev 2-0 ved Helge L. Thomsen, og i 2. halvleg scorede Reinar Eriksen og Willy Rasmussen. Et kvarter før tid fik nordsjællænderne deres enlige mål.

Kampen blev spillet den 6. oktober på Birkerød stadion. Jørn Aagaard og Ole Riis fik den soranske fiduspokal.

*
GAMMEL SORØ-FORRETNING
JUBILERER:

Den 16. oktober havde urmager-, guldsmed- og optikervirksomheden Frederik Lange og Søn bestået i 100 år. I »Sorø Avis« for oktober 1868 stod averteret, at *Carl Lange* fredagen den 16 oktober i hr. glarmester Jørgensens gård, Realgade nr. 3 åbner »et velassorteret Lager af alle Sorter Uhre og optiske Sager«.

Fynboen Carl Lange var kommet til Sorø som svend hos daværende guldsmed Christensen – hans egen nye forretning lå i glarmester Jørgensens ejendom, som lige nævnt, Realgade nr. 3 – den nuværende Storgade – men til gården. Carl Lange ægtede en datter af glarmester Jørgensen, der tillige var postholder og ejer af »Postgaarden« med omliggende ejendomme. Realgade 3 lå på det sted, hvor hotel Postgaarden nu har parketsal, og da glarmester Jørgensen døde 1891, købte Carl Lange naboejendommen og indrettede sin forretning der – og på det sted har den siden ligget. Carl Lange var en mand med initiativ: Han fabrikerede barometre, løste borgerskab som »nysølvfabrikant«, og blev, da telefonen kom til Sorø, selskabets lagerforvalter, der sørgede for installationen af disse eventyrlige værker.

Siden 1869 har firmaet efter ministeriel beskikkelse haft det hverv at trække kirkeuret i Sorø og sørge for de tre bornholmerure i Akademiets hovedbygning – det hele for den summa af 50 rigsdaler.

Carl Lange mindes jeg fra min barn-domstid i Sorø som en venlig mand, der ikke var for stor til at passiare med os drenge. Fra 1906 udkom Adolph Stenders (1876–1946, IV kl. Sorø 1895) bekendte drengeromaner om Sorø Akademi; Carl Lange havde læst en af dem og ytrede en dag med et svedent smil til mig, at han fandt det mærkeligt, at det var nødvendigt at lade en løve optræde i Sorøs skove. (Se om Stender Sor.-Bl. 1946: 56).

Carl Langes søn *Frederik Lange* vendte efter en solid uddannelse 1898 hjem til Sorø for at bistå faderen. og i 1907 overtog han efter faderens død forretningen, som han ledede i mere end 50 år, nemlig til sin død 1958. Hans gode ven var købmand Marius Mortensen, hvis forretning lå ovre på den anden side af gaden. Marius Mortensen besad et temmelig gammelt lommeur, hvorfor Frederik Lange en dag (muligvis også håbende på et salg) sagde til Marius: »Hvis jeg havde sådan et ur, ville jeg kun se på det, når jeg var på toilettet«. Frederik Lange tog 1946 sin søn, urmager og optiker *Carl Lange* ind i forretningen; han er født 1915 og tog 1932 realeks. fra Akademiet – han er særlig anerkendt som kyndig i optometri. Efter overtagelsen lod han 1959 forretningen undergå en gennemgribende modernisering, udvendig som indvendig. Og der er al udsigt til, at man kan gå videre og bevare kontinuiteten, idet Carl Langes søn, *Torben Lange*, født 1949, realeks. Sorø 1966, for tiden gennemgår en uddannelse som specialoptiker i Slagelse.

*
VALDEMAR ATTERDAGS
SARKOFAG:

Tinkisten fra den store konges sarkofag (se Sor.-Bl. 1968: 92) åbnedes den 23.

oktober efter indhentet tilladelse fra kong Frederik.

Til stede i kirkens præsteværelse var bl. a. overinspektør Harald Langberg, Nationalmuseet, Kirkens præster, rektor Østergaard, forskellige eksperter, repræsentanter for Universitetet samt menighedsrådets formand.

Den godt 80 cm lange tinkiste rummede rester af kongens skelet, rester af mindst to andre personer (den ene formentlig en kvinde), enkelte dyreknogler m. m. Foreløbig indskrænker vi os til at meddele dette, afventer de lærdes forklaring og meddeler videre, når de har fået det indviklede puslespil til at gå op.

*

BRAND:

Det kendte 100 år gamle traktørsted »Sarauwsminde« i Suserup skov ved Tystrup sø nedbrændte totalt den 28. oktober. Man havde fyret med gamle aviser, og da gnister antændte stråtaget, bredte ilden sig med lynets hast, så husets værtinde, fru Asta Mogensen, der var alene hjemme, lige nåede at slå brandalarm, inden hun måtte redde sig ud af stedet.

Fiskerhuset ved Suserup skov, hvis flora får lov at vokse uden forstmæssig indgriben, søgtes i begyndelsen af folk, der kunne få kogt vand til de medbragte kaffebønner, senere blev det et meget yndet traktørsted. 1927 kom Johannes Geleff til Suserup som fisker og restauratør, og folk strømmede til for at delikateere sig med fruens lækre stegte ål.

I de sidste fire år har traktørstedet været drevet af Asta og Gunnar Mogensen, og de, der efter at have parkeret bilen i skovbrynet, fandt vej til »Sarauwsminde«, fik en rig naturoplevelse gennem skoven og venlighed og hygge hos indehaverne. Stedet ejes af stiftelsen Sorø Akademi, men vil næppe blive genopført.

*

Den 22. november uddeles Henkel-Prisen til minde om Johanne Luise Hei-

berg. Priskomiteens sekretær er direktør C. C. Hoffgaard.

*

KONGEBALLET PÅ SORØ AKADEMI:

Det årlige kongeballet på Sorø Akademi skole fandt sted den 16. november i festsalen i overværelse af 270 deltagere med undervisningsminister Helge Larsen og frue i spidsen.

Til stede var akademisterne i 2. og 3. g samt 3. real med dansepartnere, skolens lærere, en del forældrepar og forskellige udvalgte honoratiores fra den soranske embedsmandsstand.

Efter den traditionelle indmarch blev kongeballet åbnet af Ida Katstrup og Kaj Schou. Lanciers fik en hel renaissance, idet den blev danset ikke færre end fire gange i aftenens løb.

Ved spisningen i pausen bør rektor Østergaard velkommen, og der blev talt af Soransk Samfunds formand, direktør Kann Rasmussen og overinspektøren for Sorø Akademi skove, skovdirektør Frølund. Senere, da de unge var samlet med rektorparret og enkelte lærere ved kaffen, holdt Kaj Schou den obligate tale for damerne, og han sagde, at det at have piger i klassen, betyder meget for den atmosfære, undervisningen foregår i. Der er en lidt lysere og varmere stemning. Og så kan vi nok blive enige om, at den munterhed, der jo altid vil være i en klasse, er af lidt mere charmerende karakter, når der er damer til stede.

SORANSK SAMFUND

Kasserer: Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10, 2860 Søborg
Tlf. 69 11 44, giro 1710

SORANERBLADET: REDAKTION

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff
Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling (ulønnet medarbejder). Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Høje Gladsaxe torv 2, 2680 Søborg.
Direktor N. E. Løgstrup. Tlf. 69 36 83.
Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København

**De Danske
Østersøfærgers
DSB
restaurationer**

Rødby Færge

Rødby Havn

Sorø Akademi I. Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

Har De kakkelloven, har vi brændet

TH. C. JENSEN
1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14
(03) 63 03 58
Sorø

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K.
Minerva 5800

(03) 63 22 22

1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

Guldhals

eksport

Silver

luksus-pilsner

luksusøl
til hverdagspris
H A R B O E

HR. FULDMÆGTIG
LOUIS VICTOR A. MATHIESEN
VESTERBROGADE 208-3 TV
70 KØBENHAVN V

BANKEN

for Sorø og Omegn

FILIAL AF
PRIVATBANKEN
I KJØBENHAVN A/S

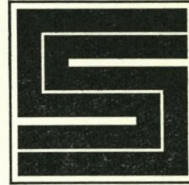
STAALKONTORET

v. R. E. Brincker

Jægersborgvej 64
Kgs. Lyngby
Telf. (01) 88 26 22

SVEGÅRDS BOGHANDEL SORØ

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 7163

Sparekassen Sjælland

135 sparekassekontorer på Sjælland

EMULSION ^{A/S}

non-ioniske emulgatorer til levnedsmiddelindustrier og tekniske formål

FABRIK OG LABOR
PALSGAARD
JUELSMINDE

SALGSKONTOR
RAADHUSPLADSEN 16
KØBENHAVN V